

Jarenlange onderhandelingen nodig om handel te uniformeren

TTIP: vrij baan EU en VS

Bij autofabrikant BMW en electronicaconcern Philips zijn ze er enthousiast over: TTIP, de onderhandelingen over een uniforme, vrije handel tussen Europa en de Verenigde Staten. TTIP gaat ook over landbouw, dus ook over vleesvee. De Europese landbouwkoepel Copa – aangemoedigd door de Boerenbond en LTO – bemoeit zich dan ook intensief met de gesprekken.

tekst **Alice Booij**

Wie het nieuws volgt, hoort en leest regelmatig over TTIP. Ook de vleesveehouderij heeft te maken met dit overleg over vrije handel tussen de EU en de VS (zie kader). Er moeten afspraken komen om de handel tussen deze twee grootmachten eenvoudiger te maken, en te laten groeien.

Voor bijvoorbeeld autofabrikanten als BMW en Mercedes is het doel regels en heffingen te uniformeren om zo een type auto te maken dat zowel voor de Europese als de Amerikaanse markt geschikt is. Voor de vleesveehouderij is niet zo gemakkelijk een voordeel te bedenken. Lobbyist Pieter Verhelst van de Boerenbond geeft aan dat de zuivel- en groente- en fruitsector wel wat te winnen heeft bij een meer vrije handel met de VS. 'We nemen dan

ook een vrij offensieve houding aan rondom TTIP, echter voor de vleesveesector zijn er niet veel voordelen te halen.'

Europese standaard

Het werk voor Verhelst, alsook voor zijn Nederlandse collega Jos Bolk van LTO-vakgroep vleesveehouderij, spitst zich met name toe op het beschermen van de Europese markt. 'Wanneer er een stukje vlees deze kant op komt, moet het wel geproduceerd zijn volgens het Europese lastenboek', geeft Verhelst aan, terwijl hij waarschuwt voor een 'quick win'. 'Te snel tot een akkoord willen komen is een grote bedreiging. De TTIP-onderhandelingen kosten tijd om tot een evenwichtig akkoord te komen.'

De export vanuit Vlaanderen en Neder-

land naar de VS stelt niet heel veel voor, maar Verhelst ziet wel kansen. 'De Belgische witblauwe is regionaal en authentiek geproduceerd. Daar is in de VS een markt voor die vanuit de eigen vleesveehandel te weinig bediend wordt.' Het vraagt echter wat tijd. 'We zijn nu nog behoorlijk georiënteerd op de bulkmarkt en spelen de nichemarkt, met name op exportmarkten, nog te weinig uit.'

Hormonenvrij vlees

Tegenstanders van TTIP zijn er echter ook, met name vanuit de ngo's, ofwel de non-gouvernementele organisaties. 'Begrijpelijk', geeft Verhelst aan. 'Het gaat om maatschappelijke zaken zoals welzijn en gezondheid, daar liggen mensen wakker van.' Het harmoniseren van regels en

Wat is TTIP?

TTIP (uitspreken als 'tietip') is de afkorting van Transatlantic Trade and Investment Partnership, ofwel het Trans-Atlantisch Vrijhandels- en Investeringsverdrag. Europa en de Verenigde Staten voeren hierbij onderhandelingen om handelsbarrières op te heffen en vrijhandelszones op te richten.

TTIP beslaat alle handel die er tussen beide continenten gedaan wordt, zeker niet alleen landbouw dus, maar vooral ook industrie. Denk aan regels en tarieven. Beide economische continenten bijvoorbeeld hebben eigen regels voor het beschermen van milieu, veiligheid en gezondheid. In de onderhandelingen wordt gezocht naar

uniformering om onderlinge handel eenvoudiger te maken. De TTIP-onderhandelingen zijn – na jarenlange dialogen – officieel gestart in 2013, afgelopen juli is de veertiende onderhandelingsronde in Brussel ingegaan. Het streven was eind 2016 tot een afronding te komen, maar dat gaat zeker niet lukken.

tarieven is met name in het belang van bedrijven die hun omzet en winst willen zien groeien, ten koste van het welzijn van mens en dier en het milieu, zo geven de critici aan. 'Zo is het echter niet', zegt Verhelst. 'In Europa hebben we een hoge standaard voor dierenwelzijn, die gooien we echt niet zomaar overboord om de Verenigde Staten toegang tot onze markt te geven.'

Bolk kan wel een voorbeeld noemen: het toepassen van hormoonmiddelen bij het afmesten van vleesvee. 'We hebben in Europa duidelijk afgesproken dat er geen mestdieren met hormonen behandeld mogen worden, dat is zo en blijft zo', geeft Bolk stellig aan. 'De EU zal erover waken dat we niet plat geconcurrereerd worden door het gebruik van hormonen bij vleesvee en bijvoorbeeld ook ggo-gewassen.'

Ook de regels rondom dierenwelzijn kennen grote verschillen, geeft Bolk aan. 'Bij wijze van spreken mag men in de VS 22 koeien per vierkante meter opstapelen en transport van 72 uur zonder drinkwater is

ook toegestaan. Wanneer de VS aan onze regels zouden moeten voldoen, kunnen ze het ook niet meer zo goedkoop doen. Dat is eerlijke concurrentie en een gelijk speelveld.'

Zowel Verhelst als Bolk geven aan dat de eerste voorstellen die er lagen er niet zo goed uitzagen. 'Dat had dramatische gevolgen kunnen hebben', oordelen ze onafhankelijk van elkaar. 'Dat had een inkomensdaling van 40 tot 60 procent betekend', aldus Bolk. 'Maar daar zijn de onderhandelingsronden voor', geeft Verhelst aan. 'De EU weet wat de kwetsbare sectoren zijn en daar strijden ze ook voor.'

Is het belang van Nederland en Vlaanderen gelijk? Bolk: 'We zijn netto-importeur als het om rundvlees gaat. Een afzet van vlees naar de VS is er eigenlijk niet, dus onze belangen liggen er meer in dat importvlees aan dezelfde eisen qua gezondheid en milieu moet voldoen.'

De standaard van de vleesproductie die momenteel in de EU gehanteerd wordt, moet overeind blijven. Dat is de mening

van eigenlijk alle Europese landen, zo geven Bolk en Verhelst aan. 'De vleesveesectoren in verschillende landen, zoals Ierland en Frankrijk, zijn het hierover eens.'

Jarenlang traject

Vleesveehouders boven de vijftig jaar hoeven zich volgens Verhelst van de Boerenbond geen zorgen te maken over de uitwerking van TTIP voor hun bedrijf. 'De onderhandelingen en de uitwerking gaan nog jaren duren, tientallen jaren waarschijnlijk.'

Ook Bolk schat dat afronding van het hele proces van TTIP nog wel twintig jaar kan duren. 'In het meest gunstige geval zou het wel binnen enkele jaren beklonken kunnen zijn, maar dan nog zie ik geen grote bedreiging voor de vleesveehouderij. Dan zijn er wel andere zaken waar vleesveehouders zich zorgen over maken, geeft hij aan. 'Zoals de mestwetgeving en de grondprijzen. Die hebben op de korte termijn meer impact op de huidige inkomenspositie.' |

